

ÅSTORP

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv

Dnr KSFD 2021/72

Beslutat av: Kommunfullmäktige

Datum: 2021-05-31 § 71

Dokumentansvarig: Ekonomichef

Innehåll

.....	1
1 INLEDNING	3
1.1 SYFTE MED DENNA RIKTLINJE.....	3
1.2 VEM OMFATTAS AV RIKTLINJEN?	3
1.3 BAKGRUND.....	3
1.4 LAGRUM.....	3
2 RIKTLINJE FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	4
2.1 VÄRDERING AV GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING FÖR EKONOMIN OCH VERKSAMHETEN.....	4
2.1.1 <i>Långsiktiga finansiella mål.....</i>	<i>4</i>
2.1.2 <i>Långsiktig god ekonomisk hushållning för verksamheten.....</i>	<i>5</i>
3 RIKTLINJE FÖR RESULTATUTJÄMNINGSRESERV (RUR)	6
3.1 VÄGLEDANDE PRINCIPER	6
3.2 LOKALA REGLER I ÅSTORPS KOMMUN.....	6
3.2.1 <i>Avsättning.....</i>	<i>6</i>
3.2.2 <i>Disponering.....</i>	<i>6</i>

1 Inledning

1.1 Syfte med denna riktlinje

Kommunfullmäktige ska enligt kommunallagen besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen och sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga kommunala bolag i kommunkoncernen. God ekonomisk hushållning är en viktig del i den hållbara utvecklingen. Riktlinjerna anger ett långsiktigt och strategiskt perspektiv på verksamhet och ekonomi som sträcker sig längre än budgetperspektivet på ett eller tre år. Denna riktlinje är därför vägledande när god ekonomisk hushållning beslutas i Åstorps kommuns budget. Den ekonomiska ställningen och utvärdering av god ekonomisk hushållning sker i förvaltningsberättelsen i delårsrapport och årsredovisning.

I kommunallagen framgår också att om en kommun har beslutat sig för att använda resultatutjämningsreserv (RUR) så ska riktlinjerna också omfatta hanteringen av den.

1.2 Vem omfattas av riktlinjen?

Denna riktlinje gäller efter beslut av kommunfullmäktige. Nämnder och styrelser måste förhålla sig till riktlinjerna så att verksamheten över tid bedrivs ändamålsenligt och bidrar till en hållbar utveckling och en god ekonomisk hushållning ur ett helhetsperspektiv.

1.3 Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga kommunala bolag i kommunkoncernen.

God ekonomisk hushållning kännetecknas enligt lagstiftningen av att en kommun inte bör förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. Det kommunala balanskravet innebär att det i grunden ska råda balans mellan utgifter och inkomster.

Lagen har utformats så att det är upp till varje kommun att definiera innebörden av god ekonomisk hushållning. För att få till stånd en sådan definition på lokal nivå har krävts att måltas fram kopplat till god ekonomisk hushållning. Fullmäktige har beslutat om Vision med inriktningsmål (Dnr KSFD 2020/21, KF 2020-08-31 § 112) och Styr- och ledningsmodell (Dnr KSFD 2020/227 KF 2020-09-28 § 145). Detta styrdokument kompletterar dessa beslut genom att slå fast de långsiktiga finansiella målen

I kommunallagen framgår också att om en kommun har beslutat sig för att använda resultatutjämningsreserv (RUR) så ska riktlinjerna också omfatta hanteringen av den.

1.4 Lagrum

Kommunallagen (2017:725) 11 kap. och Lag om kommunal redovisning och bokföring (2018:597) 11 kap.

2 Riktlinje för god ekonomisk hushållning

2.1 Värdering av god ekonomisk hushållning för ekonomin och verksamheten

Riktlinjerna anger ett långsiktigt och strategiskt perspektiv på verksamhet och ekonomi som sträcker sig längre än budgetperspektivet på ett eller tre år. God ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Kortsiktiga finansiella mål för budgetåret och planåren formuleras i samband med den årliga budgetprocessen. Värdering av god ekonomisk hushållning görs i samband med delårsrapport och årsredovisning.

Principen för det finansiella perspektivet är att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat. Principen för verksamhetsperspektivet innebär att kommunen ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. De ekonomiska medlen utgör en restriktion för verksamhetens omfattning.

2.1.1 Långsiktiga finansiella mål

- **Resultatet ska uppgå till minst 2 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning över en rullande femårsperiod.**

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. Verksamhetens nettokostnader bör inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och generella statsbidrag. Genom att inte förbruka alla intäkter i den ordinarie verksamheten skapas förutsättningar för att finansiera investeringar, betala räntor på lån samt för att klara oförutsedda kostnader. En förutsättning för en ekonomi i balans är en god budgetföljsamhet i verksamheterna.

Det som i huvudsak är avgörande för hur stort resultat en kommun bör ha är vilket investeringsbehov kommunen har för att klara både att värdesäkra befintliga anläggningar och att möta framtida expansionsbehov. När investeringsbehovet är stort förutsätts högre positiva resultat om kommunkoncernen inte ska behöva öka sin skuldsättning allt för mycket. Med en resultatnivå på två procent bidrar Åstorps kommun till en god soliditet.

- **Soliditeten ska vara stark.**

Soliditeten beskriver kommunens ekonomiska styrka på lång sikt. Soliditeten mäter kommunens förmögenhet och visar hur stor del av tillgångarna som kommunen betalat genom

driftsöverskott. Soliditeten påverkas av investeringsvolym, upplåning och resultatutveckling. Soliditeten anger hur stor del av de totala tillgångarna som finansieras med eget kapital och skildrar därmed kommunkoncernens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. En hög soliditet innebär låg finansiell risk medan en låg soliditet kan innebära en hög risk för verksamheten.

Värdering av soliditeten vid bedömning av god ekonomisk hushållning görs i relation till kommunerna i regionen, kommunsveriges och koncernsveriges soliditet.

- **Självfinansieringsgraden av investeringar ska över en rullande 10-årsperiod uppgå till minst 60 procent.**

Kommunen måste ha kontroll över om det föreligger några risker som kan påverka kommunens resultat och ekonomiska styrka. En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen i kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här analyseras likviditet, låneskuld, pensionsåtagande och borgensåtagande. Kommunen måste löpande ha kontroll över den ekonomiska utvecklingen för att inte urholka ekonomin.

Utrymmet för nya investeringar är beroende av årets resultat. Höga investeringsvolym i kombination med låga resultatnivåer ger en ökad skuldsättning som över tid leder till långsiktigt minskad finansieringsförmåga och en ökad finansiell risk. I samband med att det årliga budgetbeslutet bör med andra ord dessa två inriktningar värderas i en helhet. Åstorps kommun kommer att ha en hög investeringsutveckling, som har sin grund i demografi, vilket gör att det kan bedömas som rimligt att en del av finansieringen sker via upplåning.

2.1.2 Långsiktig god ekonomisk hushållning för verksamheten

I enlighet med den av fullmäktige beslutade Vision 2030 (2020-08-31 § 112) och Styr- och ledningsmodellen (2020-09-28 § 145) följs inriktningsmålen upp genom målen i Agenda 2030. Nämnder och styrelser bryter ner inriktningsmålen för sin verksamhet. Utvärdering av dessa ger också sammantaget en grund för bedömningen av god ekonomisk hushållning i delårsrapporten och årsredovisningen.

3 Riktlinje för resultatutjämningsreserv (RUR)

3.1 Vägledande principer

Syftet med resultatutjämningsreserven är att skapa möjligheter att utjämna det balanserade resultatet över en konjunktursvängning och skapa större stabilitet för verksamheterna. Reservering/avsättning till och användande av RUR sker i en balanskravsutredning.

3.2 Lokala regler i Åstorps kommun

I Åstorps kommun används principen om femårsmedeltal vid beräkning av det ekonomiska resultatmålet. Det innebär att vid budgetarbetet tas förutom de tre budgetåren även hänsyn till innevarande års prognostiserade resultat och föregående års verkliga resultat. Genom detta förfaringssätt kan år med bra resultat balansera år då skatteintäkterna budgeteras bli svagare.

Att tillämpa lagrummen för resultatutjämningsreserv tillsammans med nuvarande regler kan innebära att ett överskott används två gånger. Även investeringsvolymerna behöver vägas in när bedömning görs av god ekonomisk hushållning. För att kunna egenfinansiera investeringar krävs ett positivt resultat som tillsammans med avskrivningar inte överskrider årets investeringar. Om avsättning till resultatutjämningsreserv tillämpas samtidigt som stora investeringar görs, innebär en del en ökad upplåning. Med hänsyn till ovanstående bör stor försiktighet tillämpas vid såväl avsättningar som disposition så länge det rullande femårsresultatet används.

3.2.1 Avsättning

Avsättning till en resultatutjämningsreserv kan göras i enlighet med Kommunallagens regler och beslut som följer:

- Den del av årets resultat som efter balanskravsutredning, överstiger 1 % av skatteintäkter och statsbidrag får avsättas till resultatutjämningsreserven. Om kommunen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser, får det resultat som överstiger 2 % avsättas. Vid uträkning av avsättningen utgör balanskravsresultatet, som det definieras i Lag om kommunal redovisning, grund för beräkningen.
- Eventuell avsättning beslutas i samband med bokslut.
- Avsättning får bara ske förutsatt att det möjliga utrymmet för avsättning inte används eller kommer att användas för beräkningar av framtida budgetutrymme.

3.2.2 Disponering

Medel från RUR kan användas om följande kriterier är uppfyllda:

- Förändringen av årets underliggande skatteunderlag i riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren (enligt Sveriges kommuner och landstings beräkningar) och skatteintäkterna minskat som en följd av detta.
- Balanskravsresultatet är negativt.
- Konjunkturedgången är kortvarig (max två år). Vid längre perioder ska kommunen vidta åtgärder för att uppnå de ekonomiska målen.
- Disposition inte sker för att sänka utdebiteringen.